

‘Je moet de moed hebben om achter je idealen te blijven staan’

Martine Bouman • Centrum Media & Gezondheid

Seksueel getinte foto's sturen naar vrienden, seks in ruil voor mooie cadeaus; voor sommige jongeren is dat heel gewoon. Hoe stimuleer je laag opgeleide jongeren na te denken over seksueel grensoverschrijdend gedrag? Vraag het Centrum Media & Gezondheid in Gouda en je komt uit bij entertainment: breng een intrigerend verhaal dat binnenkomt en tegelijk informatie overbrengt. Wetenschappelijk directeur van dit centrum is prof. dr. Martine Bouman en het is haar passie om laaggeletterden te bereiken. Hoe? Door storytelling, want daar gelooft ze heilig in.

Centrum Media & Gezondheid zit in het hartje van Gouda, aan de Peperstraat. Het valt misschien niet direct op, ten onrechte, want het is een mooi pand en er wordt hier bijzonder werk verricht door een vast kernteam van vier mensen. Het is hun missie om laaggeletterden te laten meeprofiteren van wetenschappelijke inzichten. Op tafel in de ruime en vandaag zonnige werkkamer van Martine Bouman schitteren drie glazen ijsschotsen. Ze horen bij de award die ze op 16 maart ontving. De ijsschotsen symboliseren het werk van Marc Cornelissen die tijdens een van zijn poolexpedities is omgekomen en die zich sterk maakte om wetenschappelijke inzichten te vertalen naar een groot publiek. Uit de wens om zijn spirit levend te houden is de Marc Cornelissen |Brightlands Award ontstaan. De eerste award ging naar Martine Bouman. "Heel bijzonder, heel bijzonder", zegt ze nadenkend. "Het voelt als herkenning en erkenning. Ook wij moeten steeds risico's nemen. We willen net als Marc een brugfunctie vervullen tussen wetenschap en samenleving en dat kost ons wat." Martine Bouman is, net als Marc Cornelissen, een pionier. "We bedenken innovatieve methodes, zonder dat er een structurele financiering is. Je moet de moed hebben om achter je idealen te blijven staan,

ook als het weer slecht is." Ze vindt het mooi dat de jury dit heeft herkend.

Aanspreken op emotie

Bij alles wat ze doet houdt ze nadrukkelijk de laaggeletterden voor ogen. Zij lopen meer risico op gezondheidsproblemen dan de hoogopgeleiden met hun goede banen. Informatie bereikt hen moeilijker omdat de traditionele communicatiemiddelen voor hen minder werken, legt Martine Bouman uit. Samen met het kernteam zoekt ze steeds naar andere methoden die minder het verstand en meer de emotie aanspreken. Op een rustige en betrokken manier maakt ze duidelijk wat ze bedoelt, puttend uit een schat aan ervaringen en inzichten.

Bijzonder hoogleraar

Martine Bouman, sinds eind 2015 bijzonder hoogleraar aan de Erasmus Universiteit, behoort zelf bepaald niet tot de laaggeletterden. "Ik kom niet uit een academisch gevormde familie, maar uit een gewoon hard werkend gezin. Dat helpt. En alles wat we ontwikkelen doen we met de groep laaggeletterden zelf." Voordat dus de filmpjes over grensoverschrijdend seksueel gedrag zijn gemaakt, was er bijvoorbeeld een pizzalunch met de jongeren, waarbij zij hun ervaringen en verhalen konden vertellen. Pas daarna is een scenario met verschillende verhaallijnen ontwikkeld. Vervolgens is het script naar enkele mbo-scholen gegaan en hebben spelacteurs de verhalen uitgespeeld. Op basis van de opmerkingen die werden gemaakt, is het script weer bijgesteld.

Campagne oordopjes

Of deze manier van communiceren effect heeft, hangt niet alleen af van een goed verhaal in een filmpje, maar ook van de voorzieningen eromheen, legt Martine Bouman uit. Ze noemt als voorbeeld een campagne die was bedoeld om jongeren te stimuleren tijdens concerten oordopjes tegen gehoorschade te dragen. Je moet het dan de jongeren

ook gemakkelijk maken om de oordopjes aan te schaffen, ze moeten bij de concertlocaties verkrijgbaar zijn. Anders werkt het nog niet. "We signaleren wat nodig is en geven dat door aan de instanties." Dit totaalplaatje maakt, zegt ze, dat het Goudse centrum zo succesvol is.

Medisch Centrum West

Niet iedereen profiteert in gelijke mate van de beschikbare wetenschappelijke inzichten. Dat ontdekte ze tijdens haar baan bij de Hartstichting, jaren geleden. "Dat laaggeletterden meer risico lopen op gezondheidsproblemen, raakte me erg." Ze had het gevoel dat die kloof tussen hoger en lager opgeleiden zou blijven bestaan, als niet op een andere manier zou worden gecommuniceerd, meer op emotioneel, dan op rationeel niveau. Ze kreeg van de Hartstichting de ruimte om te gaan experimenteren met drama. Dat had als resultaat dat ze gezondheidsinformatie kwijt kon in onder meer de tv-series Villa Borghese en Medisch Centrum West. "Ik wilde hiermee meer doen, en heb toen mijn baan opgezegd." Op een zolderkamer in Gouda startte ze haar bedrijf en intussen promoveerde ze en kreeg haar proefschrift 'The Turtle and the Peacock' internationale aandacht. Sindsdien is ze een koploper op het gebied van het stimuleren van sociale verandering via entertainment, waarbij de wetenschappelijke basis, in alle fasen van het project, steeds uitgangspunt is.

Gouda

Centrum Media & Gezondheid is een Gouds bedrijf dat zowel nationaal als internationaal actief is, maar af en toe beweegt het zich ook op de Goudse markt. Zo was er de opdracht voor Transmuraal Netwerk Zuid-Holland, de samenwerking met CoolTalent en het huidige project Groen is Doen. Martine Bouman zou nog wel meer willen doen. "We zijn juist bezig om te kijken hoe we in het Goudse meer kunnen doen. Gouda is een interessante stad."

Foto: Casper Cammeraal